

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΙΧΑΛΑΚΕΛΗ,
ΠΡΟΕΔΡΟΥ STUDY
IN GREECE

Study in Greece:
Διεθνοποίηση ΑΕΙ,
προκλήσεις και προοπτικές

Η προσπάθεια επανασύστασης της Ελλάδας στον υπόλοιπο κόσμο εδράζεται σε μια σειρά από πυλώνες, οι οποίοι αναδεικνύουν την πρόοδο που σημειώνει στην οικονομική ανάπτυξη, την τεχνολογική αναβάθμιση, τη βιώσιμη και πράσινη ανάπτυξη κ.α.

Ενας σημαντικός πυλώνας, ο οποίος άρχισε να αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια, από μηδενική σχεδόν βάση, αφορά στην εξωστρέφεια και τη διεθνοποίηση των ελληνικών πανεπιστημίων. Τα πανεπιστήμια πλέον έχουν τη δυνατότητα να ιδρύουν ξενόγλωσσα προγράμματα σπουδών, όλων των επιπέδων, για διεθνείς φοιτητές, ανοίγοντας έτσι τις πόρτες τους στο διεθνές ακροατήριο. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, κοινά (joint) και διπλά (dual) προγράμματα, διεθνή διδακτορικά, καθώς και προγράμματα μικρής διάρκειας, όπως θερινά και χειμερινά σχολεία, semester abroad, πρακτική άσκηση κ.λπ., ενισχύοντας παράλληλα και την κινητικότητα και την ερευνητική συνεργασία της ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας με τη διεθνή.

Οι προσπάθειες αυτές έχουν αρχίσει ήδη να εδριοκμούνται, καθώς έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν με εξαιρετική επιτυχία τα πρώτα ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα, ενώ έπεται η ίδρυση και άλλων. Παράλληλα, λειτουργούν περίπου 200 ξενόγλωσσα μεταπτυχιακά προγράμματα, εκπονούνται διδακτορικές διατριβές, ενώ έχει υπογραφεί πλήθος μνημονίων συνεργασίας ανάμεσα σε ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια.

Στην Ελλάδα ο εθνικός φορέας για τη διεθνοποίηση των ελληνικών πανεπιστημίων είναι η Study in Greece (SiG) και έχει ως βασικό της στόχο να εγκαθιδρύσει την Ελλάδα ως πόλο εκπαίδευσης και έρευνας στον παγκόσμιο ακαδημαϊκό χώρο. Είναι Μν Κερδοσκοπικός Οργανισμός και τελεί υπό την αιγίδα της ελληνικής Πολιτείας, έχοντας ως μέλη όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια. Διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από ακαδημαϊκούς - μέλη της Γενικής Συνέλευσης. Ξεκίνησε το 2014, ως εθελοντική δράση πανεπιστημιακών δασκάλων και φοιτητών, και μετασχηματίστηκε στην παρούσα μορφή του τον Μάρτιο του 2023, με την υπογραφή του καταστατικού ιδρύσής της από τους πρωτάνεις όλων των ελληνικών πανεπιστημίων. Σημαντικό ρόλο στην ίδρυσή του αποτέλεσε η διορατικότητα και η υποστήριξη της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, καθώς προέβλεψε το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο για την ίδρυσή του.

Αποστολή της SiG αποτελεί η υποστήριξη της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης των ελληνικών πανεπιστημίων, τα οποία επιτυγχάνει με τη διεθνή προβολή και προώθηση των προγραμμάτων σπουδών τους, την ανάπτυξη και λειτουργία ενός οικοσυστήματος πληροφοριακών συστημάτων, τη διασύνδεση της ελληνικής με τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα, την παροχή συμβουλευτικής και υποστήριξης προς τα πανεπιστήμια και την υποστήριξη των διεθνών φοιτητών. Επιπλέον, παρέχει υπηρεσίες «μίας στάσης» προς τους διεθνείς φοιτητές, παρέχοντας βοήθεια στην εύρεση στέγης, αλλά και στις καθημερινές ανάγκες των φοιτητών, προκειμένου να ενσωματωθούν στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Έχει στενή συνεργασία με τα υπουργεία Παιδείας, Εξωτερικών, Τουρισμού και Πολιτισμού, ενώ συνεργάζεται με ένα ευρύτατο δίκτυο, το οποίο αποτελείται από τις ελληνικές και ξένες πρεσβείες και προξενεία, καθώς και ένα πλήθος οργανισμών, το οποίο διαρκώς διευρύνεται, όπως IKY, ΔΟΑ-TAFI, Fulbright, British Council, CYA κ.λπ., προκειμένου να υλοποιήσει την αποστολή της.

Τα πρώτα αποτελέσματα της διεθνοποίησης είναι ήδη ορατά και μετρήσιμα, ενώ το μέλλον προδιαγράφεται λαμπρό!

ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΤΣΙΑΙΕΡΗΣ

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΒΑΣΕΙ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ
ΞΕΝΩΝ ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΔΗΛΩΝΕΙ ΣΤΑ «Π» Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Στην **ΙΣΜΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ**
newspaper@parapolitika.gr

Αριστεία και εισόδημα είναι τα κριτήρια για τη χορήγηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών υποτροφιών σε φοιτητές των ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), το οποίο παράλληλα προχωρά σε συνεργασίες και συμπτράξεις με διεθνείς οργανισμούς και επενδύει σε δραστηριότητες έρευνας, καινοτομίας και στην προώθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού. Ο πρόεδρος του ΙΚΥ, Μιχαήλ Κουτσιαιέρης, μίλη στα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ» για τα προγράμματα του εθνικού φορέα παροχής υποτροφιών, ο οποίος προσφέρει πολλαπλές ευκαιρίες για σπουδές, έρευνα, καινοτομία και διά βίου μάθηση στην πλέον των 70 ετών πορεία του. Αναφερόμενος στα μη κρατικά πανεπιστήμια, τονίζει ότι «η εγκατάσταση παραρτημάτων ξένων, μη κρατικών και μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων στη χώρα μας είναι καλοδεχούμενη και ελπιζούμε η προσπάθεια εκσυγχρονισμού της ανώτατης Παιδείας να ολοκληρωθεί με την αλλαγή του Αρθρου 16 του Συντάγματος, ώστε να ιδρυθούν νέα ελληνικά πανεπιστήμια και όχι μόνο παραρτήματα ξένων».

Το ΙΚΥ προσφέρει εδώ και χρόνια υποτροφίες για σπουδές. Τι προβλέπει το φετινό σας πρόγραμμα για την Ελλάδα και το εξωτερικό;
Οι υποτροφίες του ΙΚΥ διαχωρίζονται εντάσσονται σε κατηγορίες, όπως υποτροφίες προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών και μεταδιδακτορικών σπουδών. Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο εντάζει τις επιπλέον κατηγορίες, υποτροφίες αριστείας φοιτητών, υποτροφίες κινητικότητας ερευνητών μεταξύ ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ μελών ΔΕΠ ελληνικών ΑΕΙ και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή φορέων ελληνικού πολιτισμού στο εξωτερικό, με στόχο την υποστήριξη και διάδοση της ελληνικής γλώσσας, του πολιτισμού, των γραμμάτων και τεχνών της χώρας, καθώς και υποτροφίες μέσω συμπτράξεων με εθνικούς και διεθνείς φορείς. Στο πλαίσιο ανάδειξης της αριστείας, υιοθέτησε τα προγράμματα των «Βραβείων Αριστείας», με σκοπό την επιβράβευση των πρωτευσάντων πτυχιούχων όλων των ΑΕΙ, την ενίσχυση της συμμετοχής φοιτητών ελληνικών ΑΕΙ σε διεθνείς διαγωνισμούς και την επιβράβευση διακριθεισών ομάδων φοιτητών/τριών ελληνικών ΑΕΙ σε διεθνείς διαγωνισμούς. Επίσης, το σημερινό Δ.Σ. αναζήτησε και πέτυχε συνεργασίες και συμπτράξεις με την ΕΥΔΑΠ και με διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ελληνογαλλική Συνεργασία - Hubert Curien, Partenariat Hubert Curien (PHC), η Ελλανο-Βρετανική Συνεργασία, η Συνεργασία με το Ίδρυμα Fulbright και το πρόγραμμα για την ανάπτυξη επιστημονικής συνεργασίας μεταξύ μελών ΔΕΠ Ιατρικών σχολών ελληνικών ΑΕΙ και του Πανεπιστημίου Κινεζικής Ιατρικής Ανκούϊ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Αρα το ΙΚΥ, εκτός της Ελλανο-Γερμανικής Συνεργασίας ΙΚΥΔΑ, που προϋπήρχε, εντάζει στη φάρετρα του και άλλες τέσσερις διεθνείς συνεργασίες, ενώ παράλληλα βρισκόμαστε σε διαβουλεύσεις και με άλλους διεθνείς και εθνικούς φορείς.

Τι πρέπει να ξέρουν οι υποψήφιοι για τις προϋποθέσεις προκειμένου να πάρουν μια υποτροφία ή να συμμετάσχουν σε κάποιο προαφερμένο πρόγραμμα;
Βασικοί άξονες για τη χορήγηση υποτροφιών προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών και μεταδιδακτορικών σπουδών είναι δύο, η αριστεία και τα εισοδηματικά κριτήρια, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση των ΑμεΑ, των πολυτεχνών και των ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Επιπλέον αυτών, όμως, το ΙΚΥ επενδύει σε δραστηριότητες έρευνας, καινοτομίας και στην προώθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού, στις οποίες τα κριτήρια εξειδικεύονται αναλόγως των προγραμμάτων. Το ΙΚΥ είναι επίσης η εθνική μονάδα για τη διαχείριση του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+ για την εκπαίδευση και αξιολόγηση. Η έως τώρα χρηματική σκεδία/προγράμματα, προκειμένου να στηρίξει τη μαθησιακή και εκπαιδευτική κινητικότητα, τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών και ιδρυμάτων, τη χάραξη πολιτικής στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης. Στις προκηρύ-

ΑΡΘΡΟ ΤΗΣ
ΡΕΓΓΙΝΑΣ ΦΡΕΝΤΖΟΥ,
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΤΗΣ DAAD
ΕΛΛΑΔΟΣ

Αποστολή γερμανικών
πανεπιστημίων
εφαρμοσμένων επιστημών

Στις 20 Μαρτίου εορτάστηκαν, παρουσία του Γερμανού πρέσβη κ. Andreas Kindl, του γεν. γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης του υπουργείου Παιδείας, κ. Οδυσσέα-Ιωάννη Ζώρα, του προέδρου του οργανισμού Study in Greece, κ. Χρήστου Μιχαλάκη, και του αν. γενικού γραμματέα της DAAD, κ. Michael Harms, στο Goethe-Institut Athen, τα 20 χρόνια λειτουργίας του παραρτήματος της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD) στην Ελλάδα.

Η DAAD, ως ο μεγαλύτερος παγκοσμίως οργανισμός χρηματοδότησης διεθνών ακαδημαϊκών ανταλλαγών, που του χρόνου κλείνει 100 χρόνια λειτουργίας, προωθεί τη διεθνοποίηση των γερμανικών πανεπιστημίων και στο πλαίσιο τούτου, αναγνωρίζοντας και την αυξημένη εξωστρέφεια των ελληνικών πανεπιστημίων τα τελευταία χρόνια, διοργάνωσε την επίσκεψη εκπροσώπων 14 γερμανικών πανεπιστημίων εφαρμοσμένων επιστημών στην Ελλάδα.

Η τετραήμερη αποστολή, που χρηματοδοτήθηκε από το γερμανικό υπουργείο Παιδείας και Έρευνας, είχε στόχο να δώσει στους Γερμανούς συμμετέχοντες την ευκαιρία να εξοικειωθούν με το ελληνικό σύστημα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και να συναντήσουν πιθανούς εταίρους. Στο πλαίσιο του ταξιδιού τους, οι Γερμανοί πανεπιστημιακοί εκπαιδευτικοί, εκτός των άλλων, συζητήσαν δυνατότητες συνεργασίας με τα ήδη εξωστρεφή Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Πολυτεχνείο Κρήτης, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο και Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων, το οποίο προσφέρει τα σπουδαστικά του προγράμματα στην αγγλική γλώσσα.

Η υποδοχή από τους Έλληνες συναδέλφους ήταν ιδιαίτερα θερμή και τέθηκαν ήδη οι πρώτες βάσεις στενότερης συνεργασίας στο εγγύς μέλλον. Είναι άλλωστε γνωστό στη Γερμανία, η οποία αποτελεί την τρίτη χώρα εισροής ελληνικού φοιτητικού δυναμικού, με πάνω από 7.000 Έλληνες να σπουδάζουν σε γερμανικά πανεπιστήμια το 2023, τα οποία ακαδημαϊκά προσόντα του πανεπιστημιακού προσωπικού της Ελλάδας. Αυτές ακριβώς τις αναδυόμενες δυνατότητες θέλησε να εκμεταλλευτεί η γερμανική αποστολή. Θερνά σκευχή, διμερή κοινά πτυχία, ανταλλαγή μελών ΔΕΠ, κοινά ερευνητικά προγράμματα και δυνατότητες πρακτικής άσκησης είναι μόνο μερικά από τα θέματα που συζητήθηκαν επιστημονικά, με συνολικά 16 ελληνικά πανεπιστημιακά ιδρύματα αλλά και με το Ελλανογερμανικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης και ΙΤΕ, στο πλαίσιο της βραδιάς δικτύωσης στο Goethe-Institut Athen.

Κρίνοντας από την επιτυχία των ήδη 450 ελλανογερμανικών ακαδημαϊκών προγραμμάτων, εκ των οποίων πάνω από 120 χρηματοδοτούνται από την DAAD, μπορούν τέτοιου είδους συνεργασίες να παράσχουν αξιοποιήσιμα ερευνητικά αποτελέσματα και να οδηγήσουν σε νέες τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες. Η Ελλάδα μπορεί να επωφεληθεί βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητά και το δυναμικό της καινοτομίας των ακαδημαϊκών της ιδρυμάτων. Οι ίδιοι οι φοιτητές, πέραν του ότι διευρύνουν τους ακαδημαϊκούς τους ορίζοντες, αναπτύσσουν διαπολιτισμικές δεξιότητες και σφουρηλατούν μακροχρόνιες φιλίες, επιβεβαιώνοντας το σύνθημα της DAAD «Αλλαγή μέσω της ανταλλαγής». Αυτές ακριβώς οι συνδέσεις είναι ανεκτίμητες και συμβάλλουν στην οικοδόμηση γεφυρών μεταξύ των χωρών μας.

Το εννήμερο κέντρο της DAAD στην Ελλάδα, εκτός των άλλων, προωθεί τις ελλανογερμανικές σχέσεις στον χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης, των επιστημών και του πολιτισμού, παρέχει πληροφόρηση και υποτροφίες για σπουδές και έρευνα στη Γερμανία και διοργανώνει ενημερωτικές εκδηλώσεις σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα.

ξίες προγραμμάτων για τη χορήγηση υποτροφιών και την ενίσχυση σχεδίων Erasmus+ εξειδικεύονται οι ανωτέρω αναφερόμενοι βασικοί άξονες, ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης, καθώς οι πηγές χρηματοδότησης έχουν μεγάλο εύρος, όπως ο τακτικός και ο ευρωπαϊκός Προϋπολογισμός, κληροδοτήματα και άλλοι εθνικοί και διεθνείς φορείς με τους οποίους πέτυχε συμπτράξεις το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο, όπως αναφέρονται ανωτέρω.

Ποια η γνώμη σας για την εγκατάσταση παραρτημάτων ξένων μη κρατικών και μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων στη χώρα μας; Προτιμάτε να δώσετε υποτροφίες και γι' αυτά τα πανεπιστήμια που θα ιδρυθούν στην Ελλάδα, σε ποια έκταση και με ποιες προϋποθέσεις;
Η εγκατάσταση παραρτημάτων ξένων, μη κρατικών και μη κερδοσκοπικών πανεπιστημίων στη χώρα μας είναι καλοδεχούμενη και ελπιζούμε η προσπάθεια εκσυγχρονισμού της ανώτατης Παιδείας στη χώρα μας να ολοκληρωθεί με την αλλαγή του Αρθρου 16 του Συντάγματος, ώστε να ιδρυθούν νέα ελληνικά πανεπιστήμια στη χώρα μας και όχι μόνο παραρτήματα ξένων. Το ΙΚΥ χορηγεί υποτροφίες σε φοιτητές των ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων.

Τι αλλαγές ετοιμάζεστε στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών;
Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο είναι το πρώτο που υιοθέτησε πενταετή στρατηγικό σχεδιασμό, με βάση τον οποίο έχει διοικήσει έως τώρα. Σκοπός είναι η εσωτερική αναδιοργάνωση του φορέα, η αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των δράσεων σε ένα σύγχρονο και ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον, καθώς και η ενίσχυση του θετικού αντίκτυπου στην ελληνική επιστημονική κοινότητα και τη νέα γενιά, με βάση το πλέγμα αρχών και αξιών, όπως ποιότητα, ακεραιότητα, διαφάνεια, συνεργασία, αριστεία και αξιολόγηση. Η έως τώρα χρηματική σκεδία/προγράμματα, προκειμένου να στηρίξει τη μαθησιακή και εκπαιδευτική κινητικότητα, τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών και ιδρυμάτων, τη χάραξη πολιτικής στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης. Στις προκηρύ-

σμός του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας του, το οποίο ανάγεται στο 1964 και το 1993, ενώ αρκετές φορές ανατρέχουμε και στον ιδρυτικό του νόμο, του 1951. Μόνο εάν εκσυγχρονιστεί νομοθετικά, θα μπορέσει να επιτύχει τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, την ενίσχυση του κύρους και την αναβάθμιση της εικόνας, την ενίσχυση εγκωρίων και διεθνών συνεργασιών και τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας στο πλαίσιο εθνικών, διεθνών και ευρωπαϊκών πολιτικών και προτεραιοτήτων. Επιπρόσθετα της ανωτέρω αναφερόμενης προτεραιότητας για το Διοικητικό Συμβούλιο, στο πλαίσιο του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου λαμβάνονται μέτρα για την εκτέλεση της αποστολής του, την επίτευξη μιας σύγχρο-

Το σημερινό Δ.Σ. αναζήτησε
και πέτυχε συνεργασίες και
συμπτράξεις του Ίδρυματος
Κρατικών Υποτροφιών με
διεθνείς οργανισμούς

νης και χρηστής διοίκησης και την αύξηση των πόρων για τη χορήγηση υποτροφιών. Ετσι, ενδεικτικά εφαρμόστηκε το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, η μελέτη για την εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων, ενώ προωθείται η οργανωτική αναβάθμιση του φορέα με την ψηφιακή αναβάθμιση των λειτουργιών του. Επιθυμούμε τη διαφάνεια όλων των λειτουργιών του Ίδρυματος και προς τούτο οι αξιολογητές μας προέρχονται πλέον από το μητρώο μελών ΔΕΠ των πανεπιστημίων μας. Απέλλα, ενώ θα θεθούν επικερή σκοποί, οι οποίοι θα παρακολουθούνται μέσω δεικτών ποιότητας. Στόχος μας είναι να μετασχηματιστεί το ΙΚΥ σε έναν σύγχρονο, αποτελεσματικό και αποδοτικό φορέα, που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις, θα μιά τη μακρόχρονη ιστορία του και θα συμβάλλει στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την κοινωνική συνοχή.